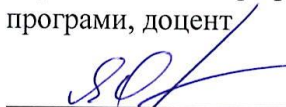

Львівська національна музична академія імені М. В. Лисенка
Кафедра скрипки

«ПОГОДЖУЮ»

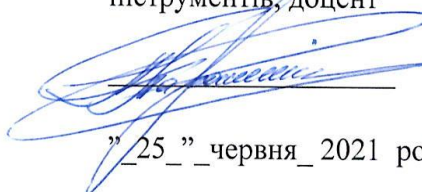
Гарант освітньо-професійної
програми, доцент

Я. ОЛЕКСІВ

”_25_”_червня_2021 року

«ПОГОДЖУЮ»

Декан факультету оркестрових
інструментів, доцент

Т. ЛАЗУРКЕВИЧ

”_25_”_червня_2021 року

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи, професор

М. КУШНІР

”_25_”_червня_2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Освітньо-професійна програма	«Музичне мистецтво»
Профілізація	«Скрипка»
Статус	Обов'язкова компонента циклу дисциплін фахової професійно-практичної підготовки (ОК 3.2.1)
Загальний обсяг	18 кредитів ЄКТС (540 годин)
Форма підсумкового контролю	Атестаційний екзамен
Термін викладання	1-8 семестри
Факультет	Оркестрових інструментів
Форма навчання	Денна

Львів 2021 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ» для профілізації «СКРИПКА» з галузі знань 02 «Культура і мистецтво» зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво» оновлена, відповідно до освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженої Вченою Радою ЛНМА імені М. В. Лисенка від 26 травня 2021 року (Протокол № 1).

Розробники:

КАСЬКІВ Богдан Дмитрович – завідувач кафедри скрипки,
заслужений діяч мистецтв України, професор

СОКОЛОВСЬКИЙ Юрій Анатолійович – заслужений діяч мистецтв України,
кандидат педагогічних наук, професор

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри скрипки
від 14 червня 2021 р. , протокол № 11 .

ЗМІСТ

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
2. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ.....	4
2.1 Загальні компетентності.....	4
2.2 Спеціальні (фахові) компетентності.....	5
2.3 Фахові спеціалізовані компетентності.....	5
3. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	6
4. РОЗПОДІЛ ДИСЦИПЛІНИ ЗА СЕМЕСТРАМИ, ГОДИНАМИ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	7
5. ЗМІСТ ПРОГРАМ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	8
6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	14
7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ.....	16
8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ.....	16
9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	17
9.1 Методичне забезпечення. Література з проблем скрипкової педагогіки та виконавства.....	17
9.2 Орієнтовні репертуарні списки.....	20
9.2.1 Поліфонічні твори.....	20
9.2.2 Твори великої форми (концерти, сонати, сюїти, фантазії).....	20
9.2.3 Твори малої форми.....	22
9.2.4 Етюди, вправи	27

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни – підготовка висококваліфікованих і всебічно розвинутих музикантів-виконавців, які володіють специфікою скрипкового виконавства.

Основним завданням дисципліни є навчання студентів особливостям гри на скрипці та професійному застосуванні набутої ними системи компетентностей у майбутній фаховій педагогічній і виконавській діяльності.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ

2.1 Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК1.**Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово
- ЗК2.**Здатність розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК3.**Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК4.**Здатність до розв'язання проблем.
- ЗК5.**Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК6.**Здатність до міжособистісної взаємодії.
- ЗК7.**Здатність до критики та самокритики.
- ЗК8.**Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК9.**Здатність до шанобливого й дбайливого ставлення до історичної спадщини і культурних традицій.
- ЗК10.**Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК12.**Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК13.**Здатність працювати самостійно, виявляти ініціативу та лідерські якості.
- ЗК14.**Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК15.**Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК16.**Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК17.**Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

2.2 Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК1.Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.

СК2.Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у творчо-виконавській діяльності.

СК3.Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.

СК4.Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.

СК5.Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.

СК6.Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.

СК7.Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.

СК8.Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.

СК9.Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.

СК10.Здатність оперувати професійною термінологією.

СК11.Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.

СК12.Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

СК13.Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.

СК15.Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.

СК16.Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.

СК17.Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

2.3 Фахові спеціалізовані компетентності

1. Здатність розуміння змісту, форму та стилю музичного твору, відтворювати його художню концепцію.
2. Здатність володіння засобами виконавської виразності та технічною майстерністю.
3. Здатність до ансамблевої майстерності, відпрацювання вмінь виконання відповідної партії в контексті загального виконавського плану із врахуванням динаміки звучання інструменту в загальній звучності.
4. Здатність до чистого інтонування в процесі виконавства.

5. Володіння стійкою і водночас досить гнучкою метро-ритмічною пульсацією під час виконання.
6. Здатність до пошуку раціональної аплікатури відповідно до художніх і технологічних вимог певного фрагменту твору.
7. Володіння основними закономірностями використання штрихових та артикуляційних засобів звукоутворення в скрипковій літературі, майстерно їх застосовувати в залежності до стилістичних особливостей виконуваного музичного матеріалу.

3. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

РН1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час творчо-виконавської діяльності.

РН2. Володіти методами та навичками ансамблевої гри / хорового співу, репетиційної роботи та концертних виступів.

РН3. Демонструвати різні методики удосконалення творчо-виконавської діяльності.

РН4. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.

РН5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.

РН8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

РН10. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

РН11. Вміти здійснювати педагогічну діяльність.

РН12. Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції.

РН13. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.

РН14. Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.

4. РОЗПОДІЛ ДИСЦИПЛІНИ ЗА СЕМЕСТРАМИ, ГОДИНАМИ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

НАЗВА НАВЧАЛЬ- НОЇ ДИСЦИ- ПЛІНИ	Розподіл за семестрами			Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					Розподіл аудиторних годин за курсами і семестрами															
	Екзамени	Заліки	Атестаційні экзамени		Загальний обсяг	Аудиторних			Самостійна робота	I курс	II курс	III курс	IV курс												
						Всього	у тому числі:			Семестри															
	лекційні	індивідуальні	практичні				1	2		3	4	5	6	7	8										
	Кількість тижнів в семестрі																								
														15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15
Спеціальний інструмент (скрипка)	1-7	8	8	18	540	240		240		300	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	

Розподіл годин та кредитів по курсах та семестрах

КУРС	СЕМЕСТРИ	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					
			Загальний обсяг	Аудиторних			Самостійна робота	
				Всього	у тому числі:			
					лекційні	індивідуальні		практичні
I		6	180	60		60		120
	1	3	90	30		30		60
	2	3	90	30		30		60
II		4	120	60		60		60
	3	2	60	30		30		30
	4	2	60	30		30		30
III		4	120	60		60		60
	5	2	60	30		30		30
	6	2	60	30		30		30
IV		4	120	60		60		60
	7	2	60	30		30		30
	8	2	60	30		30		30

5. ЗМІСТ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I – II семестри

I семестр

1. Скрипкова соната епохи бароко
2. Технічний репертуар (Гами та арпеджіо (А. Григорян, К. Флеш), етюди (Р.Крейцер, Я. Донт, П. Гавіньє, Д. Алар, П. Роде, Н. Паганіні, Г. Венявський)
3. Довільний твір

№	Назва теми	Зміст роботи	Аудиторні (індивідуальні) години	Самостійна робота
1	Скрипкова соната епохи бароко	Робота звукоутворенням та над стилістичними засобами музичної виразності епохи бароко	12	
		Знайомство з інтерпретаціями різних виконань барокових сонат Робота над інтонацією, якістю звукоутворення		20
2	Технічний репертуар	Робота над раціональною постановкою та технічним удосконаленням техніки лівої руки та штриховим забезпеченням гри від час вивчення гам, етюдів та каприсів	12	
		Робота над інтонацією, якістю звукоутворення, розподілом смичка		20
3	Твори малої форми	Робота над втіленням художнього образу виконаного твору	6	
		Робота над тембральним збагаченням звукоутворення, інтонацією та штриховим забезпеченням гри		10
Підсумковий контроль				10
Разом			30	60

II семестр

1. Й.С.Бах (2 частини з Сонат або Партит).
2. Два різнохарактерних твори малої форми
3. Твір великої форми (1ч.або 2-3 ч.) (М.Брух, К. Сен-Санс, Г.Венявський, А. Хачатурян, А. В'єтан тощо).
4. Етюд

№	Назва теми	Зміст роботи	Аудиторні (індивідуальні) години	Самостійна робота
1	Поліфонічні твори для скрипки соло Й.С.Бах, Г.Телеман тощо	Робота звукоутворенням та над поліфонічними та артикуляційними засобами музичної виразності епохи бароко	8	
		Знайомство з інтерпретаціями різних виконань Робота над інтонацією, якістю звукоутворення		20

2	Твори малої форми	Робота над втіленням художнього образу виконуваного твору	8	
		Робота над тембральним збагаченням звукоутворення, інтонацією та штриховим забезпеченням гри		10
3	Твір великої форми	Робота над втіленням художнього образу виконуваного твору	12	
		Знайомство з інтерпретаційними втіленнями різних виконавців, Робота над інтонацією і художні змістом		10
4	Етюд	Робота над технічним удосконаленням техніки скрипаля під час вивчення етюдів та каприсів	2	
		Робота над інтонацією		10
Підсумковий контроль				10
Разом			30	60

III – IV семестри

III семестр

1. Два різнохарактерних твори малої форми
2. Технічний матеріал (Гами та арпеджіо (А. Григорян, К.Флеш)
3. Твір великої форми (1ч.або 2-3ч.)
4. Етюд (Р.Крейцер, Я.Донт, П.Гавіньє, Д.Алар, П.Роде, Н.Паганіні, Г.Венявський)

№	Назва теми	Зміст роботи	Аудиторні (індивідуальні) години	Самостійна робота
1	Два різнохарактерні твори	Робота над технічним удосконаленням та втіленням художнього образу виконуваного твору	8	
		Робота над тембральним збагаченням звукоутворення, інтонацією та штриховим забезпеченням гри		7
2	Технічний матеріал	Робота над втіленням художнього образу виконуваного твору	6	
		Робота над інтонацією і технікою		7
3	Твір великої форми	Робота над втіленням художнього образу виконуваного твору	12	
		Знайомство з інтерпретаційними втіленнями різних виконавців, Робота над інтонацією і художні змістом		7
4	Етюд	Робота над удосконаленням технічного забезпечення гри	4	
		Робота над інтонацією, виразовістю та штриховою технікою		5
Підсумковий контроль				4
Разом			30	30

IV семестр

1. Й. С. Бах (2 частини з Сонати або 4 частини з Партити)
2. Твір великої форми (1 або 2-3 частини)
3. Два різнохарактерних твори малої форми (Ф. Крейслер, Н. Паганіні, А. Вьєтан, Г. Венявський, А. Хачатурян тощо)
4. Етюд (Р. Крейцер, Я. Донт, П. Гавіньє, Д. Алар, П. Роде, Н. Паганіні, Г. Венявський)

№	Назва теми	Зміст роботи	Аудиторні (індивідуальні) години	Самостійна робота
1	Поліфонічні твори для скрипки соло (Й.С.Бах – Сонати і Партити для скрипки соло)	Робота звукоутворенням та над поліфонічними та артикуляційними засобами музичної виразності епохи бароко	8	
		Робота над інтонацією, метроритмом та артикуляцією		7
2	Твір великої форми	Робота над втіленням художнього образу виконуваного твору	12	
		Робота над інтонацією і виконавською технікою		7
3	Два різнохарактерні твори малої форми	Робота над втіленням художнього образу виконуваного твору	8	
		Знайомство з інтерпретаційними втіленнями різних виконавців, Робота над інтонацією і художнім змістом		7
4	Етюд	Робота над удосконаленням технічного забезпечення гри	2	
		Робота над інтонацією, виразовістю та штриховою технікою		5
Підсумковий контроль				4
Разом			30	30

V –VI семестри**V семестр**

1. Твір великої форми (концерт)
2. 2 твори малої форми (кантиленний та віртуозний)
3. Два віртуозних етюди (Я. Донт, П. Гавіньє, Д. Алар, П. Роде, Н. Паганіні, Г. Венявський)
4. Твір одного з українських композиторів

№	Назва теми	Зміст роботи	Аудиторні (індивідуальні) години	Самостійна робота
1	Твір великої форми	Робота над втіленням художнього образу виконуваного твору	12	
		Робота над тембральним збагаченням звукоутворення, інтонацією та штриховим забезпеченням гри		7

2	Два різнохарактерні твори	Робота над втіленням художнього образу виконуваного твору	10	
		Робота над інтонацією і технікою		7
3	Віртуозні етюди	Робота над технічним удосконаленням забезпечення гри	3	
		Робота над інтонацією, виразовістю та штриховою технікою		7
4	Твір українського композитора Етюд	Робота над втіленням художнього образу виконуваного твору	5	
		Знайомство з інтерпретаційними втіленнями різних виконавців, Робота над інтонацією і художні змістом		5
Підсумковий контроль				4
Разом			30	30

VI семестр

1. Й.С.Бах (2 частини з Сонати або 4 частини з Партити)
2. Твір великої форми (1 або 2-3 частини Концерту)
3. 2 твори малої форми (кантиленний та віртуозний)
4. Один віртуозний етюд (Я. Донт, П. Гавіньє, Д. Алар, П. Роде, Н. Паганіні, Г. Венявський)

<i>№</i>	<i>Назва теми</i>	<i>Зміст роботи</i>	<i>Аудиторні (індивідуальні) години</i>	<i>Самостійна робота</i>
1	Поліфонічні твори для скрипки соло (Й.С.Бах – Сонати і Партити для скрипки соло)	Робота звукоутворенням та над поліфонічними та артикуляційними засобами музичної виразності епохи бароко	8	
		Робота над інтонацією, метроритмом та артикуляцією		7
2	Твір великої форми	Робота над втіленням художнього образу виконуваного твору	12	
		Робота над інтонацією і виконавською технікою		7
3	Два різнохарактерні твори малої форми	Робота над втіленням художнього образу виконуваного твору	8	
		Знайомство з інтерпретаційними втіленнями різних виконавців, Робота над інтонацією і художні змістом		7
4	Один віртуозний етюд	Робота над удосконаленням технічного забезпечення гри	2	
		Робота над інтонацією, виразовістю та штриховою технікою		5
Підсумковий контроль				4
Разом			30	30

VII – VIII семестри

VII семестр

1. Твір великої форми (1 або 2-3 частини Концерту)
2. 2 твори малої форми (кантиленний та віртуозний)
3. Два віртуозних етюди (Я. Донт, П. Гавіньє, Д. Алар, П. Роде, Н. Паганіні, Г.Венявський)

№	Назва теми	Зміст роботи	Аудиторні (індивідуальні) години	Самостійна робота
1	Твір великої форми	Робота над втіленням художнього образу виконуваного твору	12	
		Робота над інтонацією і виконавською технікою		10
2	Два різнохарактерні твори малої форми	Робота над втіленням художнього образу виконуваного твору	8	
		Знайомство з інтерпретаційними втіленнями різних виконавців, Робота над інтонацією і художні змістом		10
3	Віртуозні етюди	Робота над удосконаленням технічного забезпечення гри	10	
		Робота над інтонацією, виразністю та штриховою технікою		5
Підсумковий контроль				5
Разом			30	30

VIII семестр

1. Й.С.Бах (2 частини з Сонати або половина Партити)
2. Кантиленний твір
3. Віртуозний твір
4. Твір великої форми (1 ч. або 2-3 ч.)

№	Назва теми	Зміст роботи	Аудиторні (індивідуальні) години	Самостійна робота
1	Поліфонічні твори для скрипки соло (Й.С.Бах – Сонати і Партити для скрипки соло)	Робота звукоутворенням та над поліфонічними та артикуляційними засобами музичної виразності епохи бароко	8	
		Робота над інтонацією, метроритмом та артикуляцією		7

2	Кантиленний твір	Робота над втіленням художнього образу виконуваного твору	4	
		Робота над інтонацією і виконавською технікою		7
3	Віртуозний твір	Робота над втіленням художнього образу виконуваного твору	6	
		Знайомство з інтерпретаційними втіленнями різних виконавців, Робота над інтонацією і художні змістом		7
4	Твір великої форми	Робота над втіленням художнього образу виконуваного твору	12	
		Робота над інтонацією, виразовістю та штриховою технікою		5
Підсумковий контроль				4
Разом			30	30

Послідовність проходження репертуару, а також обсяг творів та кількість годин індивідуальних занять і самостійної роботи визначається викладачем довільно, у залежності від творчого потенціалу та індивідуальних особливостей розвитку кожного студента. Під час навчання викладач повинен враховувати й необхідність охоплення (у межах зазначених розділів) якомога більшої кількості творів різних за змістом, формою та жанрами.

До заліків, екзаменів та атестаційного екзамену допускаються студенти, які виконали семестрові тематичні вимоги.

Всі програмові твори, що виносяться для виконання на іспитах, заліках та академічних концертах упродовж навчання обов'язково виконуються напам'ять.

Випускна програма атестаційного екзамену на здобуття ступеня «бакалавр» складається з творів усіх стилів (бароко, віденська класика, романтична та сучасна музика), що були представлені в семестрових програмових вимогах і включає:

1. Поліфонічний твір;
2. Твір великої форми;
3. Твір середньої форми;
4. Твір українського композитора.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сумарна шкала оцінювання здобувача з навчальної дисципліни

СУМА БАЛІВ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Шкала оцінювання здобувача з семестрового екзамену та поточного контролю

БАЛИ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
45-50	A	відмінно
41-44	B	добре
37-40	C	
32-36	D	задовільно
30-31	E	
18-29	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-17	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерій оцінки є багаторівневим поняттям, яке стосується результату праці студента протягом певного часу. Він складається з об'єктивних та суб'єктивних факторів оцінки. Під "суб'єктивним", в даному випадку, розуміється обдарованість виконавця. Під "об'єктивним" – його ставлення до професії, що виявляється у виконанні даної програми. Базове поняття критерію оцінки – це "художнє враження", яке містить основні компоненти оціночних факторів.

Виконання оцінюється за національною шкалою: відмінно, добре, задовільно, незадовільно.

Відмінно А (90-100) – найвище художнє враження.

Високий ступінь обдарованості: яскрава музикальність та артистизм; міцна виконавська воля та ритмоволя (стабільність виконання). Володіння звуком належної якості, динамікою, виявлення належного розуміння особливостей стилістики виконуваних творів, відсутність порушень у фразуванні.

Високий ступінь технічної майстерності: блискуча віртуозність, володіння звуковою палітрою, впевнене виконання напам'ять.. Володіння правильною технологією виконавського процесу, штриховою технікою, технікою звукоутворення та артикуляцією

Досконале виконання програми: високий рівень складності, зрілість інтерпретації, розуміння стилю та жанру, професійне виявлення особливостей авторського тексту (музикантське мислення). Виявлення артистизму, виразовості, дотримання норм сценічної поведінки;

Високий ступінь обдарованості: яскрава музикальність та артистизм; міцна виконавська воля та ритмоволя (стабільність виконання).

Висока працездатність.

Добре В (82-89), С (74-81) – добре художнє враження.

Добрий ступінь обдарованості: музикальність, артистизм, виконавська воля та ритмоволя (стабільність виконання).

Добрий ступінь володіння технічними ресурсами, володіння різноманітною звучністю.

Добре виконання програми: високий рівень складності, зрілість інтерпретації, розуміння стилю та жанру, професійне виявлення особливостей авторського тексту (музикантське мислення).

Добра працездатність.

Задовільно D (64-73), E (60-63) – посереднє художнє враження.

Середній ступінь обдарованості. Відсутність будь-якого з компонентів: музикальності, артистизму, виконавської волі, ритмоволі (часткова стабільність виконання).

Недостатнє володіння технічними ресурсами, різноманітною звучністю.

Задовільне виконання програми: середній рівень складності, зрілості інтерпретації, розуміння стилю та жанру, недостатнє професійне виявлення особливостей авторського тексту (музикантське мислення).

Середня працездатність.

Незадовільно FX (35-59) – незадовільне художнє враження
(з можливістю повторного складання екзамену або заліку)

Середній ступінь обдарованості. Відсутність будь-якого з компонентів: музикальності, артистизму, виконавської волі, ритмоволі (часткова або недостатня стабільність виконання).

Недостатнє володіння технічними ресурсами, різноманітною звучністю.

Незадовільне виконання програми: недостатній рівень складності, незрілість інтерпретації, нерозуміння стилю та жанру, непрофесійне виявлення особливостей авторського тексту (музикантське мислення).

Низька працездатність.

Незадовільно F (0-34) – незадовільне художнє враження

(з обов'язковим повторним вивченням матеріалу екзамену або заліку)

Низький ступінь обдарованості. Відсутність музикальності, артистизму, недостатня стабільність виконання. Низьке володіння технічними ресурсами, різноманітною звучністю.

Низький рівень виконання програми: недостатній рівень складності, незрілість інтерпретації, нерозуміння стилю та жанру, відсутність виконавського мислення.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.
2. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності.
3. Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.
4. Бінарні, інтегровані (універсальні) методи. *

* Жодна із запропонованих класифікацій не позбавлена недоліків. На практиці викладач з дисципліни «Спеціальний інструмент» (скрипка) інтегрує методи різних груп, утворюючи неординарні (універсальні) методи навчання, які забезпечують оптимальні шляхи досягнення навчальної і творчої мети.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

1. **Попередній контроль** спрямований на виявлення знань, умінь і навичок студентів з творів, які будуть вивчатися.
2. **Поточний контроль** здійснюється під час практичних занять з метою перевірки засвоєння попереднього матеріалу і виявлення проблем опанування тими чи іншими навичками.
3. **Тематичний контроль** здійснюється періодично, після вивчення нової теми чи нового розділу і має на меті систематизацію знань та умінь студентів.
4. **Підсумковий контроль** проводиться в кінці семестру, а також після закінчення курсу на атестаційному екзамені.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Андрієвський І. М. Виконавські засоби музичної виразності як інтонаційна система в сучасній скрипковій музиці (на матеріалі сучасної музики): / Автореф. дисерт. канд. мистецтвознавства. – Київ. : держ. консерваторія ім. П. І. Чайковського, 1990. – 17 с.
2. Андрейко О.І. Модернізація дидактичної системи індивідуалізованого навчання у вищих мистецьких навчальних закладах // Естетика і етика педагогічної дії. Збірник наукових праць. Національна Академія педагогічних наук. Випуск 9. – Київ, 2015. – С. 163-175.
3. Андрейко О.І. Сугестивно-медитативна методика у контексті становлення творчого професіоналізму музиканта-виконавця // Науковий часопис національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 16 : творча особистість вчителя : проблеми теорії і практики. Випуск 25. – Київ, 2015. – С.62-66.
4. Андрейко О.І. Музично-пізнавальна самостійність як чинник становлення виконавської культури інструменталіста // Наукові записки. Серія : педагогічні науки, випуск 139. – Кіровоград , 2015. – С.18-22.
5. Андрейко О. І. Теоретико-методичні засади формування виконавської культури музикант-інструменталіста. Навчальний посібник. – Львів : Простір-М, 2017. – 123 с.
6. Андрейко О.І. Артистично-творче формування виконавських умінь музиканта у контексті інновацій професійної освіти // Педагогіка і психологія професійної освіти, № 4. – Львів, 2016. – С. 9-17.
7. Браудо І. Артикуляція. / І. Браудо. – Київ. Музика, 1994. –197 с.
8. Войку І. Побудова природньої системи скрипкової гри. Техніка лівої руки / І. Войку. – Київ. : Музична Україна, 1993. – 123 с.
9. Заранський В. І. Український скрипковий концерт / В.Заранський. – Львів : Сполом, 2003 р. – 220 с.
10. Заранський В. І. Скрипковий феномен Олега Криси. – <http://www.skm-music.com.ua/news/skripkoviy-fenomen-olega-krisi.html>
11. Інтонація: Сб. наук. пр. / Від. ред. А. И. Чередніченко. – К.: Вища школа, 1978.– 240 с.
12. Колбін Д. П, Деякі риси спільності методів викладання П.Столярського та Ш.Сузукі / Д.П.Колбін. – Львів: Метод. кабінет ЛОДА, 2014. – 56 с.
13. Колбін Д. П, Дивні події в музиці та коло неї / Д.П. Колбін . – Львів: Метод. кабінет ЛОДА, 2014. – 21 с.
14. Колбін Д. П Франц Ксавер Моцарт у Львові // Львів епохи Франца Ксавера Моцарта. – Львів: Незалежний культурологічний часопис, 2017. – С. 56-71

15. Колбін Д. П, Про помилки, загадки і містифікації в авторстві музики / Дмитро Колбін // Українська музика: науковий часопис / [Голов. ред.. І. Пілатюк]. – Львів : ЛНМА імені М. В. Лисенка, 2017. – С. 135-150.
16. Кравчук Л. А. Основи організації звуковисотного інтонуровня в скрипковому виконавстві / Л. Кравчук // Шерстюк В. В. Дослідження. Досвід. Спогади: Зб. наук. праць. – К.: КНМА ім. П. І. Чайковського, 2005. – Вип. 6. – С. 97-102.
17. Назаренко К. Камерно-інструментальна творчість Ежена Ізаї в контексті ставлених напрямків першої половини ХХ ст. // Знакові постаті камералістики: до ювілейних дат. Тези Міжнародної науково-практичної конференції 20 листопада 2019 року. – Львів: ЛНМА імені М.В.Лисенка, 2019. – С. 82-84.
18. Однолькіна М.С. Сильові межі Фантазії для скрипки з акомпанементом фортепіано, тв. 47 А. Шенберга / М.Однолькіна // Музикознавчі студії: зб. наук. ст. – Львів, 2015. – С. 65-68
19. Пілатюк Н. І. Жанр скрипкової транскрипції у камерній практиці львівських музикантів / Н. Пілатюк // Камерно-інструментальний ансамбль: традиції та сучасний вимір. Тези Міжнародної науково-практичної конференції 9 грудня 2016 року. – Львів: ФОП Тетюк Т. В. – С. 41-43.
20. Пославська Н.П. Питання інтерпретації Скрипкового концерту А.Шенберга // Наталія Пославська. – Львів, ЛНМА імені М.В.Лисенка, 2015. – 45 с.
21. Пославська Н.П. Скрипкова творчість А.Шнітке // Наталія Пославська. – Львів, ЛНМА імені М.В.Лисенка, 2015. – 25 с.
22. Семеняк Н. Виконавський апарат скрипаля як система / Н. Семеняк // Музичне виконавство. – К. : НАН України, 1999. – Вип.2. – С. 67-73.
23. Семеняк Н. Теоретичні основи скрипкового виконавства / Н. Семеняк // Музичне виконавство. – К. : НАН України, 1999. – С.113-124.
24. Соколовський Ю. А. Фразування у виконавському процесі / Ю. Соколовський // Камерно-інструментальний ансамбль: традиції та сучасний вимір. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції 9 грудня 2016 року. – Львів: ФОП Тетюк Т.В. – С. 21-23.
25. Стеценко В. Закономірності інтонування на скрипці / В. Стеценко. – К.: Музична Україна, 1977. – 62 с.
26. Стеценко В. Методика навчання гри на скрипці / В. Стеценко. – К.: Музична Україна, 1974. – 170 с.
27. Струве Б. Типові форми постанови рук у інструменталістів (смичкова група). – К. : Музика, 1994. – 228 с.
28. Флеш К. Мистецтво скрипкової гри / К. Флеш. – К.: Музика, 1998. – 270 с.
29. Юр'єв О. Виразальні можливості скрипкових штрихів / О. Юр'єв. – К.: Музична Україна, 1974. – 114 с.

9.2 Орієнтовний репертуарний список

9.2.1 Поліфонічні твори

Бах Й.С.	Сонати і Партити для скрипки соло
Бібер Г.	Сонати для скрипки соло
Вестгоф П.	Сюїти для скрипки соло
Джеміньяні Ф.–Корті	Соната для скрипки соло
Кампаньйоли Б.	Прелюдії і фуги для скрипки соло
Пізендель Й.	Сонати для скрипки соло
Телеман Г.	Фантазії для скрипки соло

9.2.2 Твори великої форми (концерти, сонати, сюїти, фантазії)

Барток Б.	Концерти №1, №2 Сонати для скрипки і фортепіано №1 і №2 Рапсодії №1 і №2
Бах Й.С.	Шість сонат для скрипки і клавіру Соната Соль мажор Соната соль мінор Партита мі мінор /Ф.Давид/ Концерти /ля мінор, мі мажор, ре мінор/ Концерт для двох скрипок ре мінор Концерт для скрипки і гобоя до мінор
Бетховен Л.	Концерт Ре мажор Десять сонат для скрипки і фортепіано
Берг А.	Концерт
Бібік В.	Концерт
Бріттен Б.	Концерт Сюїта
Брамс Й.	Концерт Подвійний концерт для скрипки і віолончелі Три сонати для скрипки і фортепіано
Брух М.	Концерт соль мінор Шотландська фантазія
Венявський Г.	Концерти №1, №2, Фантазія «Фауст»
Верачіні Ф.	Сонати для скрипки та фортепіано
Вівальді А.	Концерт соль мінор
Вівальді-Циганов	Концерт ре мінор
Вівальді-Крейслер	Концерт До мажор
Віотті Д.	Концерт №22
Віталі–Шарльє	Чакона
Владігеров П.	Болгарська рапсодія
В'єтан А.	Концерти №1–7

Гайдн І.	Концерти До мажор і Соль мажор
Гендель Г.	Шість сонат
Гольдмарк К.	Концерт
Губаренко	Камерна симфонія №1, №2
Дваріонас Б.	Концерт
Дворжак А.	Концерт
	Сонатина
Дебюссі К	Соната
Джемініяні Ф.	Сонати для скрипки та фортепіано
Зубицький В.	Концерт
Камінський В.	Концерт
Сен-Санс К.	Концерт № 3
Сібеліус Я.	Концерт
Сіндінг Х.	Сюїта
Скорик М.	Соната №1, №2
	Концерти №№1 – 9
Слонімський С.	Соната для скрипки соло
Стоянов В.	Концерт
Стравінський І.	Концерт
	Концертний дует
	Дивертисмент
Стравінський І.-Коханський П.	Сюїта на теми Перголезі «Пульчінелла»
Сук Й.	Фантазія
Танєєв С.	Концертна сюїта
Тартіні Д.	Сонати
	Сонати соль мінор /Покинута Дідона”/
Тартіні-Крейслер	Соната “Диявольські трелі”
Фалья М.–Коханський	Іспанська сюїта
Форе Г.	Соната
Франк Ц.	Соната
Хандошкін І.	Соната
Хачатурян А.	Концерт
	Концерт-рапсодія
Цинцадзе С.	Концерт
Шимановський К.	Концерти №1 і №2
Шассон Е.	Поєма
Шпор Л.	Концерти №7,8,9
Штейнберг М.	Концерт
Щтогаренко А.	Концерт
Штраус Р.	Соната
Шуберт Ф.	Дует /Ля мажор/
	Три сонатини
	Блискуче рондо
	Фантазія До мажор
Шуман Р.	Концерт

Шуман-Крейслер	Фантазія
Еллер Х.	Концерт
Ельгар Е.	Концерт
Ернст Г.	Концерт фа-дієз мінор
	Фантазія “Отелло”
Енеску Ж.	Сонати № 2,3
Янечек Л.	Сонатіна

9.2.3 Твори малої форми

Альбеніс І. – Душкін М.	Арагонська хота
Альбеніс І. – Хейфец Я.	Севілья
Багдасарян Е.	Рапсодія
Барвінський В.	Анданте для скрипки та фортепіано
Барток-Секей	Шість румунських танців
Барток Б.– Сігеті Й.	Угорські танці
Баснер В.	Поєма
Бах-Циганов	Адажіо
Бенда Ф.	Граве
Бетховен Л.	Два романси
Бетховен Л. – Ауер Л.	Турецький марш
	Хор дервішів
Брамс Й.	Вальс Ля мажор
	Угорські танці
	Колискова
	Скерцо
Брамс Й.–Крейслер Ф.	Угорський танець
Венявський Г.	Легенда
	Скерцо-тарантела
	Два полонези
	Спогади про Москву
	Варіації на оригінальну тему
Верачіні Ф.	Лярго
Вівальді А.	Адажіо
Владігеро П.	Хоро
Вольф Г. – Мострас К.	Пісня
В’єтан А.	Тарантела, Рондіно
Гедіке А.	Прелюд і етюд
Гайдн – Ауер	Серенада
Гендель-Губай	Ларгетто
Гендель-Флеш	Арія
Гнесін-Сігеті	Пісня мандрівного рицаря
Данькевич	Танець
Дваріонас Б.	Елегійна п’єса
Дворжак А.	Гумореска

Дворжак—Пресс	Слов'янський танець
Дворжак—Крейслер	Слов'янські танці
Дебюссі К.	Вальс
	Менестрель
	Місячне сяйво
	Дівчина з волоссям кольору льону
	Пасп'є
	Прекрасний вечір
	Романтичний вальс
Дебюссі-Хейфец	Післяполуденний відпочинок фавна
Л.Дичко	Веснянки
Заржицький А.	Мазурка
Ізаї Е.	Дві мазурки
Домінчен	Українське капричіо
Іщенко	Маленька партита
Казелла А.	Каватина і гавот
Караєв К.	Адажіо і вальс з балету “Сім красунь”
Кабалевський Д.	Імпровізація
	Рондо
Карабиць І.	Музика
Каратьє-Крейслер	Охота
Кирейко	Етюд
Кодаї З.	Адажіо
	Танці села Каллаї
Колодуб	Слов'янське капричіо
Копленд А.	Ноктюрн
	Серенада
Косенко	Експромт
Кос-Анатольський	Ноктюрн
	Колискова
Кочуров Ю.	Мелодія
	Елегія
Крейн Г.	Поєма
Крейслер Ф.	Прелюдія і Алегро в стилі Пуньяні
	Сициліана і Ригодон в стилі Франкера
	Граве в стилі Фрідемана Баха
	Рондіно на тему Бетховена
	Речитатив і скерцо для скрипки соло
Крюков В.	Елегія
	Романс
Лисенко М.	Фантазія на дві українські теми
	Елегійне капричіозо
	Хвилина розчарування
	Елегія
	Листок з альбому

Локателлі П.	Лабіринт
Ж.Люллі	Гавот
Лядов К.	Прелюд
Лядов-Мострас	Сарабанда
Лядов-Яньшинов	Музична табакерка
Мартон	Новелета
	Колискова
Мендельсон-Бурмейстер	Скерцо з увертюри “Сон в літню ніч”
Мендельсон-Крейслер	Пісня без слів
Мендельсон-Ямпольський	Рондо – капричіозо
Мессіан О.	Тема з варіаціями
Метнер Н.	Дві канцони і два танці
	Три ноктюрни
Мійо Д.	Бразильські танці
Мірзоян Е.	Інтродукція і вічний рух
Мострас К.	Прелюдія
Моцарт В.	Адажіо
	Рондо До мажор
Моцарт – Крейслер	Рондо
Новачек О.	Безперервний рух
Паганіні Н.	Кантабіле
	Мойсей
	Безперервний рух
	Сонатина
Паганіні– Крейслер	Кампанелла
	Пальпіті
Сар’ян Л.	Арія і токата
Свендсен Х.	Романс
Сен-Санс К.	Інтродукція і Рондо-капричіозо
	Хаванез
Сен-Санс-Ізаї	Етюд в формі вальсу
Сільвестров В.	Три п’єси для скрипки та фортепіано
Скарлатті-Фіхтенгольц	Престо
Скорик М.	Рапсодія на казахські теми
Скорик М.-Каськів Б.	Сюїта Ре мажор
	Іспанський танець
	Мелодія
	Арія
	Алегрето і танець
	Вальс
	Народний танець
	Лірник
Скорик М.	Модерато і АLEGRO
	Елегія
	Карпатська рапсодія

	Українська сюїта
	Поєма
	Арія
Скотт-Крейслер	В країні лотоса
Скотт-Мострас	Три мініатюри
Сметана Б.	Моя батьківщина
Станкович Б.	Триптих
	Українська поєма
Сук І.	Апасіоната
	Лірична п'єса
	Бурлеска
	Пісня любові
Танєєв С.	Романс
Тартіні—Крейслер	Фуга
	Варіації на гавот Кореллі
Форе Г.	Колискова
	Романс
Фалья де-Крейслер	Іспанський танець
Фроляк Б.	П'єси для скрипки та фортепіано
А.Хачатурян	Пісня-поєма
	Танець
	Ноктюрн
Хачатурян-Мостарс	Танець Егіни з балету «Спартак»
Хачатурян-Хейфец	Танець з шаблями з балету «Гаяне»
Хачатурян-Григорян	Колискова
Хачатурян-Самбатян	Адажіо
Хачатурян-Фіхтенгольц	Танець курдської дівчини з балету «Гаяне»
	Танець Айші з балету «Гаяне»
Цинцадзе С.	Мелодія
Циполі-Пресс	Арія
Шер В.	Концертний ескіз
Шимановський-Коханський	Пісня Роксани з опери «Король Роджер»
Шопен-Ауер	Ноктюрн
Шопен-Сарасате	Ноктюрн
Шопен-Вільгельмі	Ноктюрн
Шопен-Радіонов	Ноктюрн
Шопен-Бурмейстер	Етюд
Шопен-Губерман	Два вальси
Шопен-Крейслер	Дві мазурки
Шопен-Ізаї	Мазурка
Шопен-Ерденко	Вальс
Штогаренко А.	Пісня
	Фантазія
	Українські танці №1, №2
Шуберт-Ауер	Музичний момент

Шуберт-Крейслер	Розамунда
Шуберт-Фрідберг	Рондо
Шуберт-Ернст	Лісовий цар
Ельгар Е.	Капричіо
Ернст Г.	Угорські мелодії

9.2.4 Етюдн, вправи

Венявський Г.	Вісім етюдів для однієї скрипки, тв. 10
	Вісім етюдів для двох скрипок, тв. 18
Гавіньє П.	24 етюдн
Донт Я.	24 етюдн
Карпачевський З.	Етюдн
Кампаньйоли Б.	7 дивертисментів
Котек Е.	Етюдн
Крейцер Р.	42 етюдн
Ліпінський К.	Етюдн
Марто А.	Етюдн
Ондржичек Ф.	Етюдн /два зошити/
Паганіні Н.	24 каприси
Равеллі П.	12 каприсів
Роде П.	24 каприси
Родіонов К.	Етюдн
Шрадїк Г.	25 етюдів
Ернст Г.	Шість етюдів